CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanţă: Judecătoria Drochia sediul central (jud. V.Craveţ)
Dosarul nr.2a-674/2023
2-22172854-03-2a-20072023

D E C I Z I E

Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

5 octombrie 2023 mun. Bălţi

În componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Stela Procopciuc
Judecătorii Dumitru Corolevschi
Diana Stănilă
Grefier Olga Topada

examinând în şedinţă judiciară publică în procedura cererilor cu valoare redusă, apelul declarat de Parcalaba Olga în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de CA"Asterra Grup"SA către Parcalaba Olga privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 24 noiembrie 2023 Compania de Asigurări "Asterra Grup"s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Parcalaba Olga privind încasarea datoriei.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că la 28 februarie 2022 Parcalaba Olga, aflându-se la volanul automobilului de model "Toyota Prius" cu nr.***** a fost comis accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilul "Porche Cayenne" cu nr.*****. Vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscută Parcalaba Olga.
3. Automobilul de model "Porche Cayenne" cu nr.***** deţinea poliţa de asigurare facultativă CASCO emisă de CA"Transelit" SA, care a evaluat şi a achitat prejudiciul persoanei păgubite în valoare de 11 614,00 lei.
4. Automobilul avea asigurare RCA emisă de CA"Astera Grup" SA, fiind valabilă la data producerii accidentului rutier. Parcalaba Olga nu era inclusă în contractul de asigurare RCAI pentru un număr limitat de persoane. Conform contractului de asigurare acesta a fost modificat doar la data de 6 mai 2022.

5. Conform datelor din Programul unic al Asiguratorilor numărul nelimitat de persoane pentru automobilul de model ”Toyota Prius” cu nr.***** a fost, începând cu 6 mai 2022; până atunci fiind admis doar *****.

6. Menţionează reclamantul că IM CIA”Transelit”SA s-a adresat pentru achitarea despăgubirii în subrogare către CA”Asterra Grup”SA, fiind achitată suma de 11 614,00 lei.

7. Între persoana păgubită şi asigurator a fost încheiat acordul cu privire la stabilirea şi modalitatea de achitare a despăgubirii de asigurare, fiind stabilită suma despăgubirii de 6700 lei, ce se confirmă prin ordinul de plată.

8. Către pârâta Parcalaba Olga a fost expediată reclamaţia privind propunerea achitării benevole a prejudiciului, care a fost restituită de Poşta Moldovei cu menţiunea ”nereclamat”.

9. În drept, acţiunea se întemeiază pe dispoziţiile art.90, 94, 96, 166, 167, 174, 175 Cod de procedură civilă, art.861, 942, 2013, 2024 Cod civil, art.29 lit.e) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

10. Solicită CA”Asterra Grup” încasarea în ordine de regres de la Parcalaba Olga a prejudiciului în sumă de 11 614,00 lei, a sumei de 349 lei achitată cu titlu de taxă de stat, a cheltuielilor pentru asistenţă juridică în mărime de 8000 lei, aplicarea sechestrului pe conturile bancare, bunurile mobile şi imobile a pârâtului în limita valorii acţiunii, examinarea cauzei în lipsa sa, examinarea cererii în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

11. Prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul central din 2 decembrie 2022 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Poziţia instanţei de fond:

12. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023 acţiunea ciivlă s-a admis integral. S-a încasat de la Parcalaba Olga în beneficiul CA”Asterra Grup” prejudiciul în mărime de 11 614 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 8349 lei.

Solicitarea apelantului:

13. La 11 mai 2023 Parcalaba Olga a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părţilor:

14. În motivarea apelului s-a invocat că hotărârea este neîntemeiată şi nemotivata şi pasibilă de a fi anulată din motiv că: nu a fost notificată despre cerinţa intimatului de achitare a sumei de 11 614 lei, contrar dispoziţiilor art.96 Cod de procedură civilă, instanţa a încasat integral onorariul avocatului, cu toate că în dosar lipseşte vreo probă că aceste cheltuieli au fost rezonabile; în proces nu a fost atras *****, cu toate că dânsul a încheiat contractul de asigurare RCA; contrar art.29 lit.d) din Legea nr.414/2006 prejudiciul a fost încasat de la ea.

15. Susţine apelanta că nu a primit nici o notificare despre necesitatea achitării sumei de 11614 lei, lipseşte refuzul sau eschivarea dânsei de la achitarea sumei cerute, respectiv lipseşte litigiul dintre părţi şi dreptul de a se adresa în instanţa de judecată.

16. Apelanta invocă următoarele motive pentru diminuarea onorariului avocatului: dosarul s-a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă, ceea ce presupune că avocatul intimatului nu a avut nici o deplasare la Drochia; pregătirea unei astfel de acţiuni în judecată nu implică mare efort, dat fiind că compania de asigurări are multiple dosare de acest fel; avocatul intimatului nu a prezentat vreun raport detaliat asupra lucrului efectuat; dacă dânsa nu a fost notificată despre necesitatea achitării de asistenţă juridică în partea respectării căii prealabile.

17. În sensul art.29 lit.d) Cod de procedură civilă, rezultă că acţiunea de regres se înaintează către persoana care a încheiat contractul de asigurare RCA, astfel era necesară atragerea lui ***** la proces în calitate de intervenient. Consideră că în speţă sunt întrunite condiţiile pentru casarea hotărârii în temeiul dispoziţiilor art.386 alin.1 Cod de procedură civilă.

Poziţia părţilor în şedinţa de judecată:

18. În şedinţa de judecată părţile legal citate nu s-au prezentat.

19. Reprezentantul apelantului prin cerere a solicitat examinarea apelului în lipsa sa (f.d.86).

20. Intimatul CA”Asterra Grup”SA şi reprezentantul său, avocatul Scorţescu Aureliu, citaţi prin intermediul poştei electronice, în şedinţă nu s-au prezentat şi n-au comunicat instanţei motivele neprezenţei.

21. În conformitate cu dispoziţiile art.102 alin.7 şi art.105 alin.5 Cod de procedură civilă, citaţiile şi înştiinţările expediate reprezentanţilor la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepţionate de către părţi şi alţi participanţi la proces.

22. Articolul 206 alin.1 Cod de procedură civilă stabileşte că părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre.

23. În conformitate cu dispoziţiile art.379 alin.2 Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În consecinţă, coroborând normele enunţate, Colegiul civil consideră posibilă examinarea apelului în lipsa părţilor neprezente.

Aprecierea instanţei de apel:

24. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar şi a normei legale relevante speţei, Colegiul consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

25. Articolul 276^2 alin.1 Cod procedură civilă prevede că dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

26. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, nr.458 din 29.12.2021, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, în mărime de 9900 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislaţie.

27. Cuantumul datoriei de bază solicitat în acţiunea civilă constituie 11 614 lei, respectiv, acţiunea civilă corect s-a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă.

28. Potrivit art.276^4 alin.4 Cod procedură civilă, hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod.

29. În conformitate cu art.362 alin.1 Cod procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

30. Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la 10 aprilie 2023, iar apelul a fost declarat la 11 mai 2023, prin urmare apelul este declarat înafara termenului legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă, însă apelanta a solicitat repunerea în termen a apelului.

31. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 27 iulie 2023 apelul s-a repus în termen.

32. Articolul 276^4 alin.5 Cod de procedură civilă prevede că instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

33. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 13 septembrie 2023 apelul s-a acceptat spre examinare, cu convocarea părţilor în şedinţa de judecată.

34. În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

35. Actele cauzei certifică faptul că la 28 februarie 2022 în privinţa apelantei Parcalaba Olga a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie nr.MAI05 430320 în temeiul art.242 alin.2 Cod contravenţional pentru faptul că la 28 februarie 2022 în mun.Chişinău str.Igor Vieru Dumbrava, aflându-se la volanul automobilului de model Toyota cu număr de înmatriculare *****, proprietar *****, a reînceput deplasarea cu spatele fără să se asigure, ca urmare a tamponat automobilul de modelul ”Porche Cayenne” cu număr de înmatriculare *****, proprietatea lui *****.

36. Prin decizia agentului constatator din 28.02.2022 lui Parcalaba Olga i-a fost aplicată sancţiune sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale, echivalentul a 1500 lei şi 6 puncte de penalizare (f.d.27).

37. S-a mai stabilit că automobilul de model ”Porche Cayenne” cu nr.***** deţinea poliţa de asigurare facultativă CASCO emisă de CA”Transelit”SA (f.d.13). Iar automobilul de model Toyota Prius cu număr de înmatriculare ***** avea asigurare RCA emisă de CA”Astera Grup”SA pentru perioada de asigurare 19.01.2022-18.01.2023 (f.d.14).

38. La 03.03.2022 ***** s-a adresat IM CIA”Transelit”SA cu cerere de constatare a pagubei, stabilire şi achitare a despăgubirii de asigurare (f.d.12). Prin cererea din 03.03.2022 Parcalaba Olga adresată IM CIA”Transelit”SA păgubita a confirmat că este de acord cu examinarea mijlocului de transport de model Porsche Cayenne cu număr de înmatriculare ***** în lipsa sa, susţinând că pretenţii nu va avea faţă de CA”Transelit” (f.d.17).

39. Tot la 03.03.2022 IM CIA”Transelit”SA a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor, dosar de daună nr.D0163/03/2022C din 03.03.2022 prin care a stabilit că deteriorările constate sunt: aripa faţă, uşa spate, aplicaţie plastic panou lateral stâng, anvelopă roată faţă (f.d.18).

40. Conform devizului calculului costului restabilirii autovehicolului avariat de model Porsche Cayenne cu număr de înmatriculare *****, întocmit în baza preţurilor

medii a lucrărilor conform service-urilor AECM Auto, Roauto SRL, Karmateh-Digital SRL, s-a stabilit că despăgubirea de asigurare calculată constituie 11 614,20 lei (f.d.22).

41. Potrivit ordinului de plată nr.3725 din 22.06.2022 IM CIA"Transelit"SA a achitat în beneficiul lui ***** despăgubirea de asigurare în mărime de 11 614 lei (f.d.23).

42. La 07.07.2022 IM CIA"Transelit"SA s-a adresat CA"Asterra Grup"SA cu cerere prealabilă privind restituirea despăgubirii de asigurare în mărime de 11 614 lei (f.d.11).

43. În baza Acordului-Aorca cu privire la stabilirea şi modalitatea de achitare a despăgubirilor de asigurare, în dosarul de daună nr.16382/R/07/2022, nr.poliţei ***** din 19.01.2022, CA"Asterra Grup" a convenit în privinţa achitării în beneficiul IM CIA"Transelit"SA a despăgubirii de asigurare în mărime de 11 614 lei, cu înaintarea faţă de persoana vinovată în producerea accidentului a acţiunii în regres (f.d.25). Conform ordinului de plată nr.2200028768 din 28.09.2022 se confirmă că CA"Asterra Grup" SA a achitat în beneficiul IM CIA"Transelit"SA despăgubirea de asigurare în mărime de 11 614 lei (f.d.26).

44. La 03.10.2022 CA"Asterra Grup", reprezentat de avocatul Scorţescu Aureliu, a expediat în adresa persoanei vinovate de producerea accidentului rutier din 28.02.2022 - Parcalaba Olga cerere cu solicitarea achitării, în termen de 7 zile calendaristice, sumei de 11 614 lei, care s-a restituit cu menţiunea ÎS"Poşta Moldovei" "nereclamat" (f.d.9,10).

45. Din acest considerent, la 24 noiembrie 2023 CA"Asterra Grup" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Parcalaba Olga, solicitând încasarea în ordine de regres a prejudiciului în sumă de 11 614,00 lei, a sumei de 349 lei achitată cu titlu de taxă de stat, a cheltuielilor pentru asistenţă juridică în mărime de 8000 lei, aplicarea sechestrului pe conturile bancare, bunurile mobile şi imobile a pârâtului în limita valorii acţiunii, examinarea cauzei în lipsa sa, examinarea cererii în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

46. Prin încheierea Judecătoriei Drochia sediul central din 2 decembrie 2022 cererea de chemare în judecată s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

47. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023 acţiunea civilă s-a admis integral. S-a încasat de la Parcalaba Olga în beneficiul CA"Asterra Grup" prejudiciul în mărime de 11 614 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 8349 lei.

48. La 11 mai 2023 Parcalaba Olga a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii cu trimiterea cauzei la rejudecare.

49. Prin încheierea Curţii de Apel Bălţi din 27 iulie 2023 apelul s-a repus în termen.

50. În conformitate cu dispoziţiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

51. Iar alin.6 din art.373 Cod de procedură civilă statuiază că apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

52. În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

53. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

54. Potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

55. La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

56. Instanţa de apel menţionează că art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

57. Articolul 9 alin.1,2 lit.a) Cod civil prevede că drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

58. Potrivit art.10 Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

59. În conformitate cu dispoziţiile art.15 alin.1 Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

60. Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

61. În speţă, obiectul juridic litigios constituie încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare.

62. Articolul 776 Cod civil statuiază că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

63. Conform art.774 alin.1 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

64. Colegiul civil notează că prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întîi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

65. În conformitate cu dispoziţiile art.2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, abrogată la 01.04.2023, dar în vigoare la data producerii accidentului rutier din 28.02.2022, următoarele noţiuni principale semnifică:

- accident de autovehicul – eveniment neprevăzut, întîmplător provocat de unul sau mai multe autovehicule, care cauzează prejudicii unor persoane şi care poate da naştere unor pretenţii de despăgubire;
- asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare – asigurare obligatorie de răspundere civilă auto) – contract de asigurare, probat prin poliţa de asigurare RCA şi/sau certificatul de asigurare "Carte Verde", prin care un asigurător licenţiat, în condiţiile prezentei legi, să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se obligă, în baza unei prime plătite de asigurat, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul în perioada de valabilitate a contractului de asigurare;
- asigurat – proprietarul sau utilizatorul unui autovehicul a cărui răspundere civilă este preluată contractual de un asigurător, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, valabil pentru prejudiciile produse terţelor persoane din accidente de autovehicule;
- dosar de daune – dosar care include totalitatea documentelor necesare constatării şi soluţionării cazului de asigurare;
- persoană păgubită – orice persoană îndreptăţită să primească despăgubire de asigurare pentru orice pagubă sau vătămare corporală provocată în urma unui accident de autovehicul;
- poliţă de asigurare RCA – poliţă de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto;
- prejudiciu – efect negativ suferit de persoana fizică sau de persoana juridică păgubită în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

66. Articolul 1822 alin.1 Cod civil statuiază că prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.

67. Conform art.1872 alin.1 Cod civil, în cazul asigurării de răspundere civilă, asigurătorul se obligă să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care

asiguratul răspunde în temeiul legii faţă de terţe persoane păgubite şi pentru costurile de apărare suportate conform art.1863.

68. Conform art.1880 alin.5,6 Cod civil, asigurătorul plăteşte despăgubirea direct terţului păgubit în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de către asigurat. În cazul în care asiguratul dovedeşte că a despăgubit terţul păgubit, despăgubirea se plăteşte asiguratului.

69. Conform art.2024 alin.1,4 Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Persoana care exercită regresul nu poate recupera partea din despăgubire care corespunde propriei contribuţii la cauzarea prejudiciului.

70. Prin prisma normei citate, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană dobîndeşte dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia. Prin această acţiune titularul acţiunii de regres cere autorului prejudiciului restituirea despăgubirii plătite persoanei vătămate.

71. În continuare, Colegiul civil menţionează că pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic, acest rol fiind îndeplinit de temeiul răspunderii delictuale, care îl constituie componenta delictului civil, şi anume totalitatea de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu, şi vinovăţia. Lipsa unui element, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor elemente anume.

72. CA”Asterra Grup”SA pretinde că este în drept să înainteze acţiunea de regres faţă de Parcalaba Olga în temeiul dispoziţiilor art.29 lit.d) al Legii nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care stipulează că asigurătorul are dreptul să înainteze acţiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci cînd: persoana răspunzătoare de producerea accidentului nu este inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul sau utilizatorul autovehiculului şi asigurătorul de răspundere civilă auto, cu excepţia situaţiei prevăzute la art.8 alin.(2) lit.b).

73. Subsecvent, art.8 alin.2 lit.b) al Legii nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, prevede că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto dintre persoana fizică, cu excepţia întreprinzătorului individual, şi asigurător se încheie în mod obligatoriu: fără

indicarea persoanelor admise să utilizeze autovehiculul pentru care se încheie contractul (număr nelimitat de utilizatori).

74. Conform art.15 alin.1 lit.a) al Legii nr.414 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum şi în cazul în care, la data accidentului: utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator şi asigurător.

75. Materialele cauzei denotă cert că Parcalaba Olga - persoana care a provocat accidentul rutier, adică este persoana răspunzătoare de accidentul rutier din 28.02.2022/ utilizatorul automobilului de model Toyota Prius cu număr de înmatriculare *****, nu era inclusă în contractul de asigurare încheiat între proprietarul automobilului ***** şi asigurătorul CA"Asterra Grup".

76. Conform datelor din Programul unic al Asiguratorilor acţiunea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI nr.007420428 din 19.01.2022 se extindea doar asupra unei persoane, iar din 06.05.2022 conţinutul contractului la acest compartiment a fost modificat, fiind indicat că contractul se extinde asupra unui număr nelimitat de persoane, în calitate de asigurat era înscris deja o altă persoană - ***** (f.d.15,16).

77. Astfel, în speţă s-a confirmat dreptul CA"Asterra Grup" la acţiunea în regres faţă de Parcalaba Olga, cât şi mărimea despăgubirii de asigurare în sumă de 11 614 lei, prin urmare, prima instanţă întemeiat a admis acţiunea civilă.

78. La capitolul cheltuielilor de judecată, instanţa de apel notează că potrivit art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

79. Instanţa de apel reţine că la înaintarea cererii de chemare în judecată CA"Asterra Grup" a achitat taxa de stat în sumă de 349 lei (f.d.7).

80. Articolul 90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică.

81. Potrivit art.94 alin.1 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

82. Conform art.96 alin.1,1[1] Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare

şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

83. Reclamantul/intimat CA"Asterra Grup" a fost reprezentat de avocatul Scorţescu Aureliu în temeiul mandatului seria MA nr.1682301 din 20.09.2022, pentru serviciile căruia a achitat 8000 lei, potrivit ordinului de plată nr.5787 din 01.11.2022(f.d.8,28). Este de menţionat că avocatul Scorţescu Aureliu a acordat asistenţă juridică intimatului în legătură cu soluţionarea prezentului litigiu şi pe cale extrajudiciară, fapt confirmat prin cererea prealabilă înaintată către Parcalaba Olga la 03.10.2022 (f.d.9,10).

84. Dat fiind că acţiunea civilă s-a admis integral, în acord cu dispoziţiile art.94 alin.1 Cod de procedură civilă, prima instanţă corect a încasat integral cheltuielile pentru asistenţă juridică în mărime de 8000 lei.

85. Referitor la argumentul apelantei privind neatragerea în proces a proprietarului automobilului, *****, Colegiul denotă că casarea integrală a hotărîrii cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanţă are loc doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i).

86. Se consideră că instanţa judecătorească a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces în cazul cînd aceasta se va manifesta prin: indicaţii directe în dispozitivul hotărîrii cu privire la drepturile sau obligaţiile unor persoane neatrase în proces; cînd prin punerea în executare a hotărîrii are loc afectarea drepturilor sau obligaţiilor unor persoane neatrase la judecarea cauzei.

87. Obligaţia instanţei judecătoreşti de a atrage în proces toate persoanele interesate are loc în cazurile de coparticipare obligatorie prevăzute la art.62 CPC: (1) Coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea cauzei implică soluţionarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligaţiile mai multor reclamanţi şi/sau pîrîţi atunci cînd: a) obiectul litigiului îl constituie drepturile şi obligaţiile comune ale mai multor reclamanţi sau pîrîţi; b) drepturile şi obligaţiile reclamanţilor sau pîrîţilor decurg din aceleaşi temeiuri de fapt sau de drept. (2) Ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanţa judecătorească va înştiinţa, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, pe toţi coreclamanţii şi copîrîţii despre posibilitatea de a interveni în proces. (3) În cazul existenţei temeiurilor prevăzute la alin.(1), orice persoană are dreptul să solicite intervenirea în proces în calitate de coreclamant sau copîrît. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea persoanei interesate de a interveni în proces în calitate de coparticipant obligatoriu poate fi atacată cu recurs. (4) Coparticipanţii pot încredinţa reprezentarea lor în proces unuia sau mai multor coparticipanţi. (5) Intervenirea în proces se dispune, printr-o încheiere, pînă la închiderea dezbaterilor judiciare

înaintea primei instanţe. (6) Dacă necesitatea intervenirii în proces a coreclamanţilor sau copîrîţilor este constatată în timpul deliberării, instanţa va relua examinarea cauzei în fond, dispunînd înştiinţarea coparticipanţilor.

88. În conformitate cu art.65 alin.(11) CPC, dacă se constată că există persoane care pot să îşi declare propriile pretenţii asupra obiectului litigiului între părţile iniţiale, instanţa este obligată să înştiinţeze persoanele în cauză despre procesul pornit şi să le explice dreptul lor de a interveni în proces prin înaintarea unei acţiuni.

89. Astfel, nici una din condiţiile menţionate mai sus pentru ca hotărîrrea judecătorească să dispună de efecte faţă de proprietarul automobilului care nu este vinovat de comiterea accidentului, adică de apariţia cazului asigurat, nu sunt, prin urmare atragerera acestuia în proces nu este nici necesară, nici obligatorie.

90. Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Parcalaba Olga, cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023.

91. Conform art.276^4 alin.4 Cod de procedură civilă, deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.

92. În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Respinge apelul declarat de Parcalaba Olga.

Menţine hotărârea Judecătoriei Drochia sediul central din 10 aprilie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de CA”Asterra Grup”SA către Parcalaba Olga privind încasarea datoriei.

Decizia este definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele şedinţei, judecător Stela Procopciuc

Judecătorii Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă